

๕) กระทรวงอุตสาหกรรมส่งเรื่องให้จังหวัดพิจิตรและจังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือที่ สม ๐๐๐๓/๒๖๒ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ขอทราบผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้มีหนังสือ ที่ อก. ๐๕๑๔/๖๕๐๒ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการขอประทานบัตรของบริษัท ██████████ ในเขตจังหวัดพิจิตรและจังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปได้ดังนี้

๑) บริษัทฯ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ทองคำและเงินเพิ่มเติมในพื้นที่รอยต่อ จังหวัดพิจิตรและจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ██████████ แปลง อยู่ในพื้นที่ตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร จำนวน ██████████ แปลง และในพื้นที่ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ██████████ แปลง มีพื้นที่รวม ██████████ พื้นที่ขอประทานบัตรบางส่วนเป็นที่ดินมีเอกสารสิทธิ และผู้ขอประทานบัตรได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินแล้ว บางส่วนเป็นพื้นที่ป่าไม้และบางส่วนเป็นเส้นทางสาธารณะ

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ให้ความเห็นชอบการยื่นขอประทานบัตร

๓) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านเหมืองแร่ ได้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ในทุกด้าน ทั้งด้านเทคนิควิธีการทำเหมืองแร่ การกำจัดสารพิษ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านฝุ่น เสียง น้ำใต้ดิน และน้ำผิวดิน ตลอดจนด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่โดยรอบของโครงการ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขเพื่อรองรับไว้อย่างครบถ้วน และได้ให้ความเห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวแล้ว

๔) กรมป่าไม้ได้ให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้บริษัท ██████████ ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้เพื่อการทำเหมืองแร่ในพื้นที่คำขอประทานบัตรดังกล่าว

๕) พื้นที่ที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันในเขตคำขอประทานบัตร กรมที่ดินมีความเห็นว่า หากบริษัท ██████████ ไม่มีความประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อการทำเหมือง ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องขออนุญาตจากกรมที่ดิน ต่อมาบริษัท ██████████ ได้จัดทำแผนผังโครงการทำเหมืองใหม่ โดยไม่ดำเนินการทำเหมืองในเขตทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน

๖) การร้องเรียนคัดค้านการขอประทานบัตรของบริษัท ██████████ ของราษฎร ตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีประเด็นการร้องเรียนดังนี้

๖.๑) การร้องเรียนคัดค้านในเรื่องสิทธิในที่ดิน พื้นที่คำขอประทานบัตรของบริษัท ██████████ บางส่วนเป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ ซึ่งผู้ขอได้รับความยินยอมให้ขอประทานบัตรได้ และบางส่วนเป็นพื้นที่ป่าซึ่งกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้บริษัท ██████████ เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าแล้วและได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบแล้ว

๖.๒) การคัดค้าน ...

๖.๒) การคัดค้านการใช้เส้นทางสาธารณประโยชน์เพื่อการทำเหมือง บริษัท ████████ แจ้งว่าไม่มีความประสงค์จะใช้เส้นทางสาธารณประโยชน์เพื่อการทำเหมืองแร่ หรือใช้ในลักษณะผูกขาดแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งกรมที่ดินได้แจ้งว่าหากบริษัทฯ ไม่มีความประสงค์จะใช้เส้นทางสาธารณประโยชน์เพื่อการทำเหมืองแร่หรือใช้ในลักษณะผูกขาดแต่เพียงผู้เดียว ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องขออนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๖.๓) การร้องเรียนขอให้ดำเนินการคำขอประทานบัตรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ การดำเนินการอนุญาตประทานบัตรจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และระเบียบกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ที่เกี่ยวข้อง โดยคำขอประทานบัตรจะต้องนำไปปิดประกาศเพื่อให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ โดยนำความเห็นของประชาคมหมู่บ้านประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาพาบบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ อีกทั้งการดำเนินโครงการทำเหมืองแร่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น การดำเนินการอนุญาตประทานบัตร จึงสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

๖.๔) การร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ของบริษัท ████████ ที่ผ่านมาเป็นไปตามแผนผังโครงการและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ จังหวัดพิจิตร กรมควบคุมมลพิษและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ตรวจสอบกำกับดูแลโดยต่อเนื่อง โดยไม่ปรากฏว่ามีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกินค่ามาตรฐานแต่อย่างใด

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบทุกกรณีแล้ว

๗) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เรื่อง สิทธิชุมชนกรณีเหมืองแร่ทองคำและเงิน บริเวณเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร โดยมีมติให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประสานสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาจัดการให้ประทานบัตรเหมืองแร่ทองคำและเงินแก่บริษัท ████████ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ประสานสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว และชี้แจงข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบ ต่อมาเมื่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโครงการทำเหมืองแร่ทองคำและเงินของบริษัทฯ ตลอดจนกรมป่าไม้อนุญาตหรือยินยอมให้บริษัทฯ เข้าทำประโยชน์ตามพื้นที่คำขอประทานบัตร กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้แจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบก่อน การดำเนินการเพื่อการอนุญาตประทานบัตร

/ ๘) กรมอุตสาหกรรม ...

๘) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้นำคำขอประทานบัตรของบริษัท [REDACTED] เข้าพิจารณาในคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยนำข้อมูลการดำเนินการคำขอประทานบัตร ประเด็นการร้องเรียน คัดค้านตลอดจนมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบการพิจารณาด้วย ที่ประชุม เห็นชอบกับการอนุญาตคำขอประทานบัตรทั้ง [REDACTED] แปลง ของบริษัทฯ และเห็นควรกำหนดอายุประทาน บัตร ๒๐ ปี โดยมีเงื่อนไขการดำเนินการที่จะต้องทำความตกลงกับราษฎรในพื้นที่คำขอประทานบัตร และห้ามทำเหมืองในเขตทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตลอดจนบริษัทฯ จะต้องจัดทำกองทุนในการพัฒนาท้องถิ่น

๙) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ประมวลเรื่องคำขอประทานบัตรของ บริษัท [REDACTED] โดยมีข้อมูลรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการคำขอประทานบัตร การร้องเรียนคัดค้าน มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมติคณะกรรมการตาม พระราชบัญญัติแร่ นำเสนอต่อกระทรวงอุตสาหกรรม ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ อนุญาตประทานบัตรให้แก่บริษัทฯ จำนวน [REDACTED] แปลง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๑

๑๐) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน กรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุนพิจารณาส่งเสริมการลงทุนแก่บริษัทต่างชาติในกิจการเหมืองแร่ทองคำและเงินในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน ในกิจการสำรวจและทำเหมืองแร่ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ กำหนดให้โครงการลงทุนในการสำรวจและ ทำเหมืองแร่จะต้องมีผู้ร่วมลงทุนสัญชาติไทยถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของทุนจดทะเบียน บริษัท [REDACTED] ได้รับการส่งเสริมการลงทุนก่อนปี ๒๕๔๓ โดยมีเงื่อนไขต้องเปลี่ยนแปลง สัดส่วนการถือหุ้นเป็นหุ้นไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของทุนจดทะเบียน ภายในระยะเวลา ๕ ปี นับแต่ วันเปิดการดำเนินการ ซึ่งบริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ การส่งเสริมการลงทุนของบริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมเฉพาะกิจกรรมการทำเหมืองในพื้นที่ประทานบัตรที่ ได้รับอนุญาตในครั้งแรก จำนวน ๔ แปลงเท่านั้น ในกรณีที่มีโครงการเพิ่มเติม บริษัทฯ ไม่ได้รับการ ส่งเสริมการลงทุนแต่อย่างใด

ในระหว่างตรวจสอบ คณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าวพันวาระ ต่อมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ ๒ เข้ารับหน้าที่ จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. ความเห็นและข้อเสนอ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตาม คำร้องเรียนที่ ๑๓๖/๒๕๕๑ เป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องร้องเรียนตามคำร้องที่ ๑๖๐/๒๕๔๘ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่ ๖๗/๒๕๔๙ กรณีบริษัท [REDACTED]

ได้รับอนุญาตอาชญาบัตร เพื่อสำรวจแร่ทองคำ โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีข้อเสนอแนะไปยังกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ซึ่งต่อมากรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่และตามมาตรการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว สำนักงานฯ จึงเห็นควรยุติเรื่อง

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ แล้วมีมติเห็นชอบให้ยุติเรื่อง